



Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 30ής Νοεμβρίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Κρατικές ενισχύσεις — Οικονομικά μέτρα υπέρ της France Télécom — Πρόταση προκαταβολής μετόχου — Δημόσιες δηλώσεις εκπροσώπων του Γαλλικού Δημοσίου — Απόφαση με την οποία η ενίσχυση χαρακτηρίζεται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά — Έννοια του όρου “ενίσχυση” — Έννοια του όρου “οικονομικό πλεονέκτημα” — Κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή — Υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει το Γενικό Δικαστήριο — Όρια του δικαστικού ελέγχου — Παραμόρφωση του περιεχομένου της αποφάσεως της Επιτροπής»

Στην υπόθεση C-486/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 2015,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους C. Giolito, B. Stromsky, D. Grespan και T. Rusche,

προσφεύγουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι στη διαδικασία είναι:

η **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και D. Colas, καθώς και από την J. Bousin,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-425/04 RENV,

η **Orange**, πρώην France Télécom, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους S. Hautbourg και S. Cochard-Quesson, avocats,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-444/04 RENV,

η **Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας**,

παρεμβαίνουσα στην υπόθεση T-425/04 RENV,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Regan, πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot και A. Arabadjiev (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi

γραμματέας: A. Calot Escobar

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναίρεσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 2ας Ιουλίου 2015, Γαλλία και Orange κατά Επιτροπής (T-425/04 RENV και T-444/04 RENV, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:450), με την οποία αυτό ακύρωσε το άρθρο 1 της αποφάσεως 2006/621/EK της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2004, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που χορήγησε η Γαλλία στη France Télécom (EE 2006, L 257, σ. 11, στο εξής: επίδικη απόφαση της Επιτροπής).

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Το ιστορικό της διαφοράς συνοψίζεται στις σκέψεις 1 έως 98 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εξέταση της υπό κρίση αιτήσεως αναίρεσεως είναι τα ακόλουθα.

Το γενικό πλαίσιο της υποθέσεως

- 3 Η France Télécom, νυν Orange (στο εξής: FT), εταιρία παροχής υπηρεσιών δικτύου και τηλεπικοινωνιών, συστάθηκε το 1991 υπό μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ενώ από την 31η Δεκεμβρίου 1996 έχει μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρία. Από τον Οκτώβριο του 1997 η FT είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο. Κατά τη διάρκεια του έτους 2002, η συμμετοχή του Γαλλικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της FT ανερχόταν σε 56,45 %, ενώ το υπόλοιπο των μετοχών ήταν κατανεμημένο μεταξύ ιδιωτών επενδυτών (32,25 %), της επιχειρήσεως (8,26 %) και των μισθωτών της επιχειρήσεως (3,04 %).
- 4 Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2002, η FT δημοσίευσε τις οικονομικές καταστάσεις της για το 2001, παρουσιάζοντας καθαρό χρέος 63,5 δισεκατομμυρίων ευρώ και ζημίες 8,3 δισεκατομμυρίων ευρώ.
- 5 Από τον Μάρτιο έως τον Ιούνιο του 2002, οι οίκοι αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's (στο εξής: S & P) υποβάθμισαν την αξιολόγηση [«rating»] της FT, με αρνητική προοπτική. Ειδικότερα, στις 24 Ιουνίου 2002, η Moody's υποβάθμισε την αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων χρεογράφων της FT στην τελευταία θέση της κλίμακας των ασφαλών επενδύσεων. Παράλληλα, η τιμή της μετοχής της FT σημείωσε σημαντική πτώση.
- 6 Ως προς την οικονομική κατάσταση της FT, ο ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie (Γάλλος Υπουργός Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας, στο εξής: Υπουργός Οικονομικών) δήλωσε, σε συνέντευξη δημοσιευθείσα στις 12 Ιουλίου 2002 στην εφημερίδα *Les Echos* (στο εξής: δήλωση της 12ης Ιουλίου 2002), τα εξής:

«Είμαστε ο πλειοψηφικός μέτοχος, με 55 % του κεφαλαίου [...] Το Δημόσιο-μέτοχος θα συμπεριφερθεί ως συνετός επενδυτής και αν η [FT] αντιμετωπίσει δυσκολίες, θα λάβουμε τα απαραίτητα μέτρα [...] Επαναλαμβάνω ότι εάν η [FT] αντιμετωπίσει προβλήματα χρηματοδοτήσεως, πράγμα το οποίο δεν συμβαίνει σήμερα, το Δημόσιο θα λάβει τις απαραίτητες αποφάσεις για την αντιμετώπισή τους. Αφήνετε να κυκλοφορήσει η φήμη για αύξηση κεφαλαίου... Όχι, ασφαλώς όχι! Διαβεβαιώνω απλώς ότι θα λάβουμε, έγκαιρα, τα κατάλληλα μέτρα. Εφόσον είναι απαραίτητο [...]».

- 7 Την ίδια ημέρα, η S & P δημοσίευσε ανακοινωθέν Τύπου με το ακόλουθο περιεχόμενο:
- «Η FT ενδέχεται να αντιμετωπίσει δυσκολίες κατά την αναχρηματοδότηση του ομολογιακού χρέους της, το οποίο καθίσταται ληξιπρόθεσμο το 2003. Εντούτοις, η δήλωση του [Γαλλικού] Δημοσίου στηρίζει τη βαθμολογία της FT στην [κατάταξη] [ασφαλών] επενδύσεων [...] [Τ]ο Γαλλικό [Δημόσιο] –στο οποίο ανήκει ποσοστό 55 % της [FT]– δήλωσε σαφώς στην [S & P] ότι θα συμπεριφερθεί ως συνεισφέρουσα και ότι θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα εάν η FT αντιμετωπίσει δυσκολίες. Η μακροπρόθεσμη βαθμολογία της [FT] μειώθηκε σε BBB- [...]».
- 8 Στις 12 Σεπτεμβρίου 2002, οι γαλλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι έγινε δεκτή η παραίτηση του προέδρου-γενικού διευθυντή της FT.
- 9 Στις 13 Σεπτεμβρίου 2002, η FT δημοσίευσε τις εξαμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις της, οι οποίες επιβεβαίωσαν ότι στις 30 Ιουνίου 2002 είχε πλέον αρνητικά ίδια κεφάλαια ύψους 440 εκατομμυρίων ευρώ και ότι το καθαρό χρέος ανερχόταν σε 69,69 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα 48,9 δισεκατομμύρια ευρώ αντιστοιχούσαν σε ομολογιακό χρέος, το οποίο θα έπρεπε να εξοφληθεί μεταξύ 2003 και 2005. Κατά τους ίδιους αυτούς εξαμηνιαίους λογαριασμούς, ο κύκλος εργασιών της FT εμφάνιζε άνοδο κατά 10 % σε σχέση με την ίδια περίοδο του οικονομικού έτους 2001, αποτέλεσμα εκμεταλλεύσεως πριν από την απόσβεση ανερχόμενο σε 6,87 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι άνοδο κατά 13,3 % στα ιστορικά στοιχεία και κατά 9,8 % στα pro forma στοιχεία, και λειτουργικό αποτέλεσμα 3,18 δισεκατομμυρίων ευρώ, με άνοδο κατά 15 % στα pro forma στοιχεία. Τα αποτελέσματα μετά τα χρηματοοικονομικά έξοδα (1,75 δισεκατομμύρια ευρώ), αλλά προ φόρων, τα μερίδια και οι μειοψηφικές συμμετοχές ανέρχονταν, εκτός των έκτακτων στοιχείων, σε 718 εκατομμύρια ευρώ έναντι 271 εκατομμυρίων ευρώ στις 30 Ιουνίου 2001. Η ελεύθερη λειτουργική ταμειακή ροή ανερχόταν σε 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 15 % σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2001.
- 10 Σε ανακοινωθέν Τύπου ως προς την οικονομική κατάσταση της FT, της 13ης Σεπτεμβρίου 2002, οι γαλλικές αρχές δήλωσαν τα εξής:
- «Μετά τις εξαιρετικές ζημιές που διαπιστώθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο, η [FT] βρίσκεται αντιμέτωπη με σοβαρή ανεπάρκεια ιδίων κεφαλαίων. Μια τέτοια χρηματοοικονομική κατάσταση καθιστά εύθραυστο το δυναμικό της [FT]. Η [Γαλλική] Κυβέρνηση είναι, επομένως, αποφασισμένη να ασκήσει πλήρως τις αρμοδιότητές της [...] Λαμβάνοντας γνώση της νέας καταστάσεως που δημιουργήθηκε από την έντονη επιδείνωση των λογαριασμών, ο [πρόεδρος-γενικός διευθυντής της FT] πρότεινε την παραίτησή του στη [Γαλλική] Κυβέρνηση, η οποία τη δέχθηκε. Η παραίτηση αυτή θα αρχίσει να ισχύει μετά από συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου, η οποία θα λάβει χώρα κατά τις [...] προσεχείς εβδομάδες και στη διάρκεια της οποίας θα αναδειχθεί νέος πρόεδρος [...] Ο νέος πρόεδρος θα προτείνει αμέσως στο διοικητικό συμβούλιο σχέδιο ανακάμψεως των λογαριασμών, το οποίο θα επιτρέπει την αποπληρωμή των χρεών [της FT] και την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής διαρθρώσεώς της, διατηρώντας παράλληλα τα στρατηγικά πλεονεκτήματά της. Το [Γαλλικό] Δημόσιο θα ενισχύσει την [FT] για τη θέση σε εφαρμογή αυτού του σχεδίου και θα συμβάλει, από πλευράς του, στην πολύ ουσιαστική ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της [FT], μέσα σε χρονοδιάγραμμα και σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα καθοριστούν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς. Μέχρι τότε, το [Γαλλικό] Δημόσιο θα λάβει, εφόσον είναι απαραίτητο, μέτρα προς αποφυγή κάθε προβλήματος χρηματοδοτήσεως της [FT].»
- 11 Την ίδια ημέρα, η Moody's μετέβαλε την προοπτική του χρέους της FT από αρνητική σε σταθερή, με ανακοινωθέν Τύπου, το οποίο ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής:
- «Η εμπιστοσύνη του οργανισμού Moody's ενισχύθηκε από τη δήλωση της [Γαλλικής] Κυβερνήσεως η οποία, ακόμη μια φορά, επιβεβαίωσε την υποστήριξή της προς την [FT]. Έστω και εάν η ανησυχία του οργανισμού Moody's όσον αφορά το γενικό επίπεδο χρηματοοικονομικού κινδύνου και ιδιαίτερα

όσον αφορά την εύθραυστη κατάσταση ρευστότητας της [FT] εξακολουθεί να υπάρχει, η εταιρία αξιολογήσεως Moody's έχει μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στο γεγονός ότι η Γαλλική Κυβέρνηση [θα στηρίξει την FT] εάν [αυτή] συναντήσει δυσκολίες κατά την αποπληρωμή του χρέους της.»

- 12 Στις 2 Οκτωβρίου 2002, διορίστηκε νέος πρόεδρος-γενικός διευθυντής της FT. Το ανακοινωθέν Τύπου με το οποίο ανακοινώθηκε ο διορισμός αυτός είχε ως εξής:

«Κατόπιν προτάσεως του διοικητικού συμβουλίου της [FT], το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να διορίσει [νέο πρόεδρο-γενικό διευθυντή της FT] [...] Προς τον σκοπό αυτό, ο νέος πρόεδρος πρόκειται να κινήσει αμέσως διαδικασία απογραφής του ενεργητικού και του παθητικού της [FT], της οποίας τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στο διοικητικό συμβούλιο κατά τις προσεχείς εβδομάδες και στα οποία θα στηρίξει ένα σχέδιο οικονομικής ανακάμψεως και στρατηγικής ανάπτυξεως που θα επιτρέπει τη μείωση του χρέους της [FT] ενισχύοντας παράλληλα τα πλεονεκτήματά της. Στο πλαίσιο αυτό, ο [νέος πρόεδρος-γενικός διευθυντής της FT] θα έχει την υποστήριξη του Δημοσίου ως μετόχου, το οποίο είναι αποφασισμένο να ασκήσει όλες τις αρμοδιότητές του. Το [Γαλλικό] Δημόσιο θα συνδράμει στην υλοποίηση των ενεργειών ανακάμψεως και θα συμβάλει, από πλευράς του, στην ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της [FT] σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα καθοριστούν σε στενή συνεργασία με τον [νέο πρόεδρο της FT] και το διοικητικό συμβούλιο. Όπως ήδη αναφέρθηκε, το [Γαλλικό] Δημόσιο θα λάβει εν τω μεταξύ, εφόσον είναι απαραίτητο, τα μέτρα που επιτρέπουν την αποφυγή κάθε προβλήματος χρηματοδοτήσεως για την [FT].»

- 13 Στις 19 Νοεμβρίου 2002, οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «ενημερωτικό σημείωμα», το οποίο, αφενός, περιέγραφε τη χρηματοοικονομική κατάσταση της FT δίνοντας έμφαση στο ότι «οι επιχειρηματικές της επιδόσεις [ήταν] εξαιρετικές» και, αφετέρου, ανακοίνωνε την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν στην αναδιάρθρωση των κεφαλαίων της FT υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, εξηγώντας τις λεπτομέρειες της συμβολής τους στο σχέδιο ανακάμψεως της FT. Στο σημείωμα αυτό, οι γαλλικές αρχές μεταξύ άλλων διευκρίνιζαν τα εξής:

«Προκειμένου να δοθεί στην [FT] το αναγκαίο περιθώριο ευελιξίας ώστε να αντιμετωπίσει την αγορά υπό τις κατά το δυνατό καλύτερες συνθήκες και στον πλέον κατάλληλο χρόνο, το [Γαλλικό] Δημόσιο προτίθεται να επισπεύσει τη συμμετοχή του στην αύξηση του κεφαλαίου υπό τη μορφή προκαταβολής μετόχου η οποία θα μετατραπεί σε αύξηση κεφαλαίου κατά τον χρόνο εκδόσεως των νέων τίτλων. Το ποσό της προκαταβολής αυτής θα αντιστοιχεί, εν όλω ή εν μέρει, στην εγγραφή του [Γαλλικού] Δημοσίου στη μελλοντική αύξηση κεφαλαίου και θα μπορεί να ανέλθει έως το ποσό των 9 [δισεκατομμυρίων ευρώ]. Η προκαταβολή αυτή θα είναι προσωρινή και η μετατροπή της σε τίτλους θα είναι υποχρεωτική. Θα πραγματοποιηθεί αναλόγως των αναγκών της [FT]. Εξάλλου, θα πληρωθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες συνθήκες της αγοράς και οι τόκοι θα ενσωματωθούν στο κεφάλαιο.

Προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή η συμμετοχή του στο σχέδιο ανακάμψεως της [FT], το [Γαλλικό] Δημόσιο προτίθεται να χρησιμοποιήσει την ERAP, δημόσιο βιομηχανικό και εμπορικό φορέα του [Γαλλικού] Δημοσίου η οποία θα χορηγήσει στην [FT] προκαταβολή μετόχου και θα αποτελέσει σημαντικό μέτοχο της [FT] από της μετατροπής της προκαταβολής αυτής σε κεφάλαιο. Μεταφέροντας στο ενεργητικό του τη δημόσια συμμετοχή στην [FT], ο δημόσιος αυτός φορέας θα εμφανίζει στο παθητικό του ομολογιακά δάνεια. Η επιλογή αυτή της ERAP απηχεί τη βούληση του [Γαλλικού] Δημοσίου να προσδιορίσει σαφώς το συμφωνηθέν οικονομικό εγχείρημα περιορίζοντάς το σε μία συγκεκριμένη δομή.»

- 14 Κατά το διοικητικό συμβούλιο της FT της 4ης Δεκεμβρίου 2002, οι νέοι διευθυντές της FT παρουσίασαν σχέδιο δράσεως με τίτλο «Ambition France Télécom 2005» (στο εξής: σχέδιο Ambition 2005) και βασικό σκοπό την ισοσκέλιση του ισολογισμού της επιχειρήσεως διά αυξήσεως των ιδίων κεφαλαίων κατά 15 δισεκατομμύρια ευρώ.

- 15 Η παρουσίαση του σχεδίου Ambition 2005 συνοδεύτηκε από ανακοινωθέν Τύπου του Υπουργού Οικονομικών της 4ης Δεκεμβρίου 2002 (στο εξής: ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002), το οποίο έχει ως εξής:

«[Ο] Υπουργός Οικονομικών [...] επιβεβαιώνει την υποστήριξη εκ μέρους του [Γαλλικού] Δημοσίου του σχεδίου δράσεως που εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της [FT] στις 4 Δεκεμβρίου [2002]. 1) Ο όμιλος [FT] αποτελεί συνεκτικό βιομηχανικό σύνολο του οποίου οι επιδόσεις είναι αξιοσημείωτες. Εντούτοις, η [FT] καλείται να αντιμετωπίσει σήμερα μια μη ισορροπημένη χρηματοοικονομική διάρθρωση, ανάγκες για ίδια κεφάλαια και ανάγκες μεσοπρόθεσμης αναχρηματοδότησεως. Αυτή η κατάσταση προήλθε από αποτυχημένες επενδύσεις κατά το παρελθόν, οι οποίες έτυχαν κακής διαχειρίσεως και υλοποιήθηκαν στο υψηλότερο σημείο της χρηματιστηριακής “φούσκας” και, γενικότερα, από την αντιστροφή των τάσεων της αγοράς. Η αδυναμία της [FT] να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξή της με άλλον τρόπο πλην του δανεισμού επιδείνωσε αυτήν την κατάσταση. 2) Το [Γαλλικό] Δημόσιο, πλειοψηφικός μέτοχος, ζήτησε από τα νέα διευθυντικά στελέχη να αποκαταστήσουν τη χρηματοοικονομική ισορροπία της [FT], διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα του ομίλου [...] 3) Λαμβανομένων υπόψη του σχεδίου δράσεως που εκπόνησαν τα διευθυντικά στελέχη και των προοπτικών αποδόσεως των επενδύσεων, το [Γαλλικό Δημόσιο] θα συμμετάσχει στην ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων ύψους 15 δισεκατομμυρίων ευρώ, κατ’ αναλογία του μεριδίου του στο κεφάλαιο, δηλαδή επενδύοντας 9 δισεκατομμύρια ευρώ. Το [Γαλλικό] Δημόσιο μέτοχος προτίθεται να ενεργήσει κατ’ αυτόν τον τρόπο ως συνετός επενδυτής. Εναπόκειται στην [FT] να καθορίσει τις λεπτομέρειες εφαρμογής και το ακριβές χρονοδιάγραμμα της ενισχύσεως των ιδίων κεφαλαίων της. Η [Γαλλική] Κυβέρνηση επιθυμεί να διεξαχθεί αυτή η δράση λαμβάνοντας όσο το δυνατόν περισσότερο υπόψη την κατάσταση των επιμέρους μετόχων και των μισθωτών μετόχων της [FT]. Για να δοθεί στην [FT] η δυνατότητα να προωθήσει το εγχείρημα στην αγορά την πλέον κατάλληλη στιγμή, το [Γαλλικό] Δημόσιο είναι έτοιμο να επισπεύσει τη συμμετοχή του στην ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων, μέσω μιας προσωρινής προτάσεως προκαταβολής μετόχου, που θα καταβληθεί σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς και θα τεθεί στη διάθεση της [FT]. 4) Η ERAP [...] θα είναι εκδοχέας του συνόλου της συμμετοχής του [Γαλλικού] Δημοσίου στην [FT]. Θα χρεωθεί έναντι των χρηματαγορών ώστε να χρηματοδοτήσει το μερίδιο του [Γαλλικού] Δημοσίου για την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της [FT].»

- 16 Στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 2002, η FT προέβη σε δύο διαδοχικές εκδόσεις ομολόγων συνολικού ποσού 2,9 δισεκατομμυρίων ευρώ.
- 17 Στις 20 Δεκεμβρίου 2002, η ERAP απέστειλε στην FT μονογραφημένο και υπογεγραμμένο σχέδιο συμβάσεως προκαταβολής μετόχου (στο εξής: πρόταση προκαταβολής μετόχου). Η FT δεν υπέγραψε το σχέδιο συμβάσεως και η πρόταση προκαταβολής μετόχου ουδέποτε εκτελέστηκε.
- 18 Στις 15 Ιανουαρίου 2003, η FT προέβη σε δανεισμό υπό τη μορφή ομολογιακών δανείων συνολικού ποσού 5,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Τα εν λόγω ομολογιακά δάνεια δεν καλύπτονταν από ασφάλεια ή εγγύηση του Δημοσίου.
- 19 Στις 10 Φεβρουαρίου 2003, η FT ανανέωσε μέρος κοινοπρακτικού δανείου, το οποίο καθίστατο ληξιπρόθεσμο, ύψους 15 δισεκατομμυρίων ευρώ.
- 20 Στις 4 Μαρτίου 2003, άρχισε η διαδικασία ενισχύσεως των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με το σχέδιο Ambition 2005. Στις 24 Μαρτίου 2003, η FT προέβη σε αύξηση κεφαλαίου κατά 15 δισεκατομμύρια ευρώ. Το Γαλλικό Δημόσιο συμμετείχε στη διαδικασία αυτή με 9 δισεκατομμύρια ευρώ κατ’ αναλογία προς το μερίδιό του στο κεφάλαιο της FT. Όμιλος τραπεζών, αποτελούμενος από 21 τράπεζες, τέθηκε εγγυητής για ποσό 6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώθηκε στις 11 Απριλίου 2003.
- 21 Η FT έκλεισε τη χρήση του 2002 με ζημία περίπου 21 δισεκατομμυρίων ευρώ και καθαρό οικονομικό χρέος περίπου 68 δισεκατομμυρίων ευρώ. Οι λογαριασμοί του οικονομικού έτους 2002 που δημοσίευσε η FT στις 5 Μαρτίου 2003 εμφάνιζαν αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 8,4%, των

εσόδων εκμεταλλεύσεως προ αποσβέσεων κατά 21,1 % και των εσόδων εκμεταλλεύσεως κατά 30,9 %. Στις 14 Απριλίου 2003, το Γαλλικό Δημόσιο κατείχε 58,9 % του κεφαλαίου της FT, του οποίου ποσοστό 28,6 % μέσω της ERAP.

Η διοικητική διαδικασία και η επίδικη απόφαση της Επιτροπής

- 22 Η Γαλλική Δημοκρατία κοινοποίησε στην Επιτροπή, στις 4 Δεκεμβρίου 2002, τα οικονομικά μέτρα που προέβλεπε το σχέδιο *Ambition 2005*, συμπεριλαμβανομένης της προτάσεως προκαταβολής μετόχου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 88, παράγραφος 3, ΕΚ και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου [88 ΕΚ] (ΕΕ 1999, L 83, σ. 1).
- 23 Στις 22 Ιανουαρίου 2003, οι *Bouygues SA* και *Bouygues Télécom SA* (στο εξής, από κοινού: εταιρίες *Bouygues*), δύο εταιρίες γαλλικού δικαίου, εκ των οποίων η δεύτερη δραστηριοποιείται στη γαλλική αγορά της κινητής τηλεφωνίας, υπέβαλαν στην Επιτροπή καταγγελία υποστηρίζοντας ότι στο πλαίσιο της αναχρηματοδοτήσεως της FT χορηγήθηκαν ορισμένες ενισχύσεις από το Γαλλικό Δημόσιο στην FT. Η καταγγελία αυτή αφορούσε, ειδικότερα, αφενός, την ανακοίνωση για την επένδυση του Γαλλικού Δημοσίου ύψους 9 δισεκατομμυρίων ευρώ και, αφετέρου, τις δημόσιες δηλώσεις της 12ης Ιουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου και της 2ας Οκτωβρίου 2002 (στο εξής: δηλώσεις από τον Ιούλιο 2002 και μετά).
- 24 Με το έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 2003, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Γαλλική Δημοκρατία την απόφασή της να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας του άρθρου 88, παράγραφος 2, ΕΚ για τα οικονομικά μέτρα υπέρ της FT (στο εξής: απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας) (ΕΕ 2003, C 57, σ. 5). Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των επίμαχων μέτρων.
- 25 Στις 3 Αυγούστου 2004 η Επιτροπή κοινοποίησε στις γαλλικές αρχές την επίδικη απόφασή της.
- 26 Στην αιτιολογική σκέψη 185 της εν λόγω αποφάσεώς της, που περιλαμβανόταν στον τίτλο 6 ο οποίος επιγραφόταν «Αντικείμενο της παρούσας απόφασης», η Επιτροπή επισήμανε ιδίως ότι τα κοινοποιηθέντα μέτρα δεν μπορούσαν να εξεταστούν «χωρίς να ληφθούν υπόψη οι δηλώσεις της [Γαλλικής] Κυβέρνησης από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο του 2002». Ειδικότερα, κατά την Επιτροπή, με τις δηλώσεις αυτές, οι γαλλικές αρχές εξέφρασαν την πρόθεσή τους να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των οικονομικών δυσκολιών της FT. Η πρόταση προκαταβολής μετόχου αποτελεί την υλοποίηση των προθέσεων τις οποίες είχαν εκφράσει κατά το παρελθόν.
- 27 Με την αιτιολογική σκέψη 186 της επίδικης αποφάσεώς της, η Επιτροπή προέβη στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

«Στην συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα μέτρα του Δεκεμβρίου 2002, τα οποία απετέλεσαν αντικείμενο της κοινοποίησης, έπονται ορισμένων δηλώσεων και μέτρων των γαλλικών αρχών από τον Ιούλιο [2002]. Αφενός, οι εν λόγω δηλώσεις και μέτρα επιτρέπουν την καλύτερη κατανόηση των λόγων και της εμβέλειας των μέτρων του Δεκεμβρίου [2002]. Αφετέρου, αυτές οι προκαταρκτικές δηλώσεις και μέτρα είχαν ασφαλώς αντίκτυπο στην αντίληψη την οποία είχαν οι αγορές και οι οικονομικοί παράγοντες όσον αφορά την κατάσταση της FT τον Δεκέμβριο [2002]. Εφόσον η συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων αφεαυτής είχε επηρεαστεί από τη συμπεριφορά του κράτους, δεν αποτελεί αντικειμενική παράμετρο για να κριθεί στη συνέχεια η συμπεριφορά του κράτους. Αυτές οι προηγούμενες παρεμβάσεις πρέπει επομένως να ληφθούν υπόψη κατά την ανάλυση της παρουσίας στοιχείων ενίσχυσης στα μέτρα του Δεκεμβρίου [2002].»

- 28 Στην αιτιολογική σκέψη 187 της επίδικης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι ήταν πράγματι δυνατόν να αναλυθούν οι δηλώσεις και τα επακόλουθα μέτρα των γαλλικών αρχών από τον Ιούλιο του 2002 «ως σύνολο των οποίων η στιγμή υλοποίησης θα ήταν τα μέτρα του Δεκεμβρίου [2002]».
- 29 Στη συνέχεια, στις αιτιολογικές σκέψεις 188 έως 191 της επίδικης αποφάσεώς της, η Επιτροπή ανέφερε τα ακόλουθα:
- «(188) Η ανάλυση της συγκεκριμένης περιπτώσεως αφορά εκ πρώτης όψεως μια χρονολογική διαφορά μεταξύ των πλεονεκτημάτων για την επιχείρηση, τα οποία σημειώθηκαν ιδιαίτερα τον Ιούλιο [2002], και της ενδεχόμενης δέσμευσης κρατικών πόρων, η οποία φαίνεται σαφέστερα να έχει γίνει τον Δεκέμβριο [2002]. Πράγματι, οι δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών [...] θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ενίσχυση, εφόσον είχαν σαφώς επίδραση στις αγορές και προσέδωσαν πλεονέκτημα στην [FT]. Δεν θα ήταν παρόλα αυτά εύκολο να καθοριστεί χωρίς αμφιβολία εάν [η δήλωση της 12ης] Ιουλίου 2002 ήταν τέτοιας φύσεως ώστε να δεσμεύ[ει] τουλάχιστον δυνητικά κρατικούς πόρους. [...]
- (189) Εντούτοις, στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία για να αποδείξει αδιαμφισβήτητα την παρουσία ενίσχυσης βάσει αυτής της καινοτόμου θέσης. Αντιθέτως, κρίνει ότι μπορεί να εντοπίσει την παρουσία στοιχείων ενίσχυσης ακολουθώντας μια πιο παραδοσιακή προσέγγιση από τα μέτρα του Δεκεμβρίου [2002] τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο [της] κοινοποίησης.
- (190) Πράγματι, αφενός η ύπαρξη δεσμεύσεως κρατικών πόρων είναι σαφής τον Δεκέμβριο [2002]. Αφετέρου, η παρουσία πλεονεκτήματος για την [FT] τον Δεκέμβριο [2002] είναι επίσης εμφανής, εφόσον ληφθεί υπόψη ο αντίκτυπος των προηγούμενων δηλώσεων και μέτρων στις αγορές.
- (191) Σχετικά, η “αρχή του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς” δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί για να δικαιολογήσει την παρέμβαση αυτή του Δεκεμβρίου [2002] όπως ισχυρίζονται οι γαλλικές αρχές, διότι η συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων τον Δεκέμβριο ήταν σαφώς επηρεασμένη από τις προηγούμενες ενέργειες και δηλώσεις της κυβέρνησης από τον Ιούλιο [2002]. Εάν μπορούμε να αμφιβάλλουμε ότι [η δήλωση της 12ης] Ιουλίου [2002] ήταν αρκετά συγκεκριμένη[η] για να είναι [αφεαυτής] συστατική ενισχύσεως [...], δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι [μια τέτοια δήλωση ήταν] περισσότερο από επαρκ[ής] για να “μολύνει” την αντίληψη των αγορών και να επηρεάσ[ει] την περαιτέρω συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων. Εάν συμβαίνει αυτό, δεν μπορούμε να εκλάβουμε αυτή τη συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων ως ουδέτερο σημείο σύγκρισης για να κρίνουμε στη συνέχεια τη συμπεριφορά του [Γαλλικού Δημοσίου]. Το τεκμήριο που βασίζεται στην “αρχή του ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς” δεν μπορεί επομένως να βασίζεται στην κατάσταση της αγοράς όπως αυτή παρουσιαζόταν τον Δεκέμβριο [2002], αλλά θα έπρεπε λογικά να βασίζεται σε μια κατάσταση της αγοράς που να μην έχει μολυνθεί από τον αντίκτυπο προηγούμενων δηλώσεων.»
- 30 Κατόπιν της διαπιστώσεως ότι το χορηγηθέν στην FT πλεονέκτημα στρέβλωνε ή απειλούσε να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό και μπορούσε να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών (αιτιολογικές σκέψεις 198 έως 201 της επίδικης αποφάσεως), η Επιτροπή, στον τίτλο 8 της αποφάσεώς της, που επιγράφεται «Αρχή του συνετού ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς», προέβη στην εξέταση του ζητήματος αν η εν λόγω αρχή τηρήθηκε λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των δηλώσεων των γαλλικών αρχών κατά τους μήνες που προηγήθηκαν της προτάσεως προκαταβολής μετόχου (αιτιολογικές σκέψεις 203 έως 230 της επίδικης αποφάσεώς της). Συγκεκριμένα, το περιεχόμενο των δηλώσεων αυτών και οι συνέπειές τους στην αγορά μαρτυρούσαν ότι το Γαλλικό Δημόσιο είχε αποφασίσει, από τον Ιούλιο του 2002, να στηρίξει την FT (αιτιολογική σκέψη 203 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).

- 31 Η Επιτροπή, στηριζόμενη, ιδίως, στην έκθεση της 28ης Απριλίου 2004, η οποία έκανε λόγο για την αφύσικη και μη αμελητέα αύξηση της αξίας των μετοχών και των ομολόγων της FT μετά τη δήλωση της 12ης Ιουλίου 2002, στο ανακοινωθέν Τύπου της S & P της ίδιας ημερομηνίας καθώς και στην έκθεση της Deutsche Bank της 22ας Ιουλίου 2002, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η αγορά θεώρησε [τις] δηλώσεις [των γαλλικών αρχών] ως στρατηγική αξιόπιστης δέσμευσης του [Γαλλικού Δημοσίου] να υποστηρίξει την FT» (αιτιολογικές σκέψεις 220 και 221 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).
- 32 Η Επιτροπή προσέθεσε, στην αιτιολογική σκέψη 222 της επίδικης αποφάσεως, ότι οι δηλώσεις αυτές είχαν πολύ σημαντική επίδραση στην αγορά. Συγκεκριμένα, συνέβαλαν στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης των χρηματαγορών και υπήρξαν καθοριστικές για τη διατήρηση της βαθμολογίας της FT στην κλίμακα των ασφαλών επενδύσεων. Η μείωση της βαθμολογίας της FT θα είχε καταστήσει την πρόταση προκαταβολής μετόχου μάλλον απίθανη και σίγουρα πολύ πιο επαχθή.
- 33 Κατά την Επιτροπή, «[τ]ο γεγονός ότι τα μέτρα που κοινοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο [2002], εξεταζόμενα μεμονωμένα, μπορούν να δημιουργήσουν την ψευδαίσθηση εντελώς ορθολογικών ενεργειών δεν αφαιρεί τίποτα από το γεγονός ότι η συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων τον Δεκέμβριο είχε επηρεαστεί σαφώς από τις ενέργειες και τις δηλώσεις του [Γαλλικού Δημοσίου], και κυρίως από τον Ιούλιο του 2002, στις οποίες φαινόταν η πρόθεση του [Γαλλικού Δημοσίου] να αμβλύνει τα προβλήματα χρηματοδότησης της [FT]» (αιτιολογική σκέψη 225 της επίδικης αποφάσεως). Υπό την έννοια αυτή, η απόφαση των γαλλικών αρχών να επισπεύσουν την αναδιάρθρωση κεφαλαίων της FT με τη χορήγηση κονδυλίου πιστώσεως αποτελεί τελικά υλοποίηση των δηλώσεών τους (αιτιολογική σκέψη 226 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).
- 34 Κατά την Επιτροπή, καθοριστική σημασία δεν έχει το γεγονός ότι η διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης της FT, που υλοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2003, ήταν επιτυχής και ότι η πρόταση προκαταβολής μετόχου ουδέποτε υλοποιήθηκε. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή αρκεί, συγκεκριμένα, η Επιτροπή να στηρίζεται στα στοιχεία τα οποία διαθέτει ο επενδυτής κατά τη στιγμή που λαμβάνει την απόφασή του να επενδύσει. Περαιτέρω, καθόσον οι δηλώσεις των γαλλικών αρχών επηρέασαν την αγορά και τη συμπεριφορά των οικονομικών παραγόντων, η Επιτροπή δεν ήταν «σε θέση να βασιστεί στη συμπεριφορά των άλλων οικονομικών παραγόντων για να κρίνει τη συμπεριφορά του [Δημοσίου] και κατ' αυτόν τον τρόπο να εφαρμόσει το κριτήριο της συνακολουθίας». Κατά την Επιτροπή, «[π]ράγματι, οι δηλώσεις του [Γαλλικού Δημοσίου] σύμφωνα με τις οποίες θα έπραττε τα απαραίτητα για να επιτρέψει στην [FT] να αντιμετωπίσει τα προβλήματα χρηματοδότησής της, οι οποίες διατυπώθηκαν τον Ιούλιο και στη συνέχεια επαναλήφθηκαν, στρεβλώνουν τη δοκιμασία συνακολουθίας καθόσον δεν είναι δυνατόν σε μια τέτοια περίπτωση να θεωρηθεί ότι οι ιδιώτες επενδυτές είναι αποφασισμένοι να επενδύσουν με μόνη βάση την κατάσταση της [FT], τούτο δε ανεξάρτητα από το εάν οι δηλώσεις αυτές αποκαλύπτουν ή όχι την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης». Η εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή δεν μπορούσε να βασιστεί στην κατάσταση της αγοράς τον Δεκέμβριο του 2002, αλλά έπρεπε λογικά να στηριχθεί «στην κατάσταση μιας αγοράς που δεν έχει μολυνθεί από προηγούμενες δηλώσεις και παρεμβάσεις» (αιτιολογική σκέψη 227 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).
- 35 Ωστόσο, «φαίνεται» ότι, εφόσον εξετάζονται στο πλαίσιο της προ του Ιουλίου 2002 καταστάσεως, οι επίμαχες επενδυτικές αποφάσεις δεν είναι σύμφωνες με την αρχή του συνετού ιδιώτη επενδυτή (αιτιολογική σκέψη 228 της επίδικης αποφάσεως). Κατά τον χρόνο εκείνο, η FT βρισκόταν σε δυσμενή οικονομική συγκυρία και είχε απολέσει την εμπιστοσύνη των αγορών, και οι γαλλικές αρχές δεν είχαν ακόμη λάβει κανένα μέτρο για τη βελτίωση της διαχείρισεως της FT και των αποτελεσμάτων της ούτε είχαν παραγγείλει ενδελεχή λογιστικό έλεγχο ούτε τοποθετήσει νέα διευθυντική ομάδα ούτε καν προετοιμάσει σχέδιο ανακάμψεως της επιχειρήσεως. Υπό τις περιστάσεις αυτές, θα ήταν «απίθανο [ιδιώτης] επενδυτής να είχε εκφράσει, από τον Ιούλιο του 2002, παρόμοιες δηλώσεις με εκείνες που διατυπώθηκαν από τη Γαλλική Κυβέρνηση, ικανές, από καθαρά οικονομική άποψη, να δεσμεύσουν σοβαρά την αξιοπιστία και την υπόληψή του και, από νομική άποψη, να τον υποχρεώσουν από εκείνη την ημερομηνία να στηρίξει οικονομικά την [FT] σε οποιαδήποτε περίπτωση». Πράττοντας τούτο, ένας τέτοιος επενδυτής θα είχε αναλάβει κατ' αυτόν τον τρόπο,

μόνος του και χωρίς οποιοδήποτε αντιστάθμισμα, έναν πολύ σοβαρό κίνδυνο έναντι της FT. Ακόμη και ένας μέτοχος αναφοράς, όμως, που διαθέτει τις ίδιες πληροφορίες με εκείνες που διέθεταν οι γαλλικές αρχές εκείνη την εποχή, δεν θα είχε προβεί σε δήλωση στηρίξεως υπέρ της FT τον Ιούλιο του 2002 χωρίς να διενεργήσει προηγουμένως ενδελεχή λογιστικό έλεγχο της χρηματοοικονομικής της καταστάσεως και των αναγκαίων μέτρων ανακάμψεως, έτσι ώστε να μπορέσει να εκτιμήσει το μέγεθος του κινδύνου και τις προοπτικές αποδόσεων που θα συνεπαγόταν μια τέτοια ενέργεια. Εν πάση περιπτώσει, ένας τέτοιος μέτοχος αναφοράς θα είχε οπωσδήποτε ανάγκη τη συμμετοχή των χρηματαγορών για να ανορθώσει την κατάσταση της FT. Όμως, οι εν λόγω αγορές «δεν φαίνονταν, εκείνη την εποχή, διατεθειμένες να επενδύσουν ή να χορηγήσουν πολλή πίστωση στην FT» (αιτιολογική σκέψη 229 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).

- 36 Επομένως, κατά την Επιτροπή, «είναι ελάχιστα πιθανόν ένας συνετός [ιδιώτης] επενδυτής στην ίδια κατάσταση με το [Γαλλικό Δημόσιο] να είχε εκφράσει δηλώσεις υποστήριξης υπέρ της FT τον Ιούλιο του 2002 έχοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση της FT και μη διαθέτοντας σαφείς και πλήρεις πληροφορίες ως προς αυτό το θέμα». Είναι δε ακόμα λιγότερο πιθανό ότι ένας συνετός ιδιώτης επενδυτής «θα είχε χορηγήσει προκαταβολή μετόχου αναλαμβάνοντας μόνος ένα πολύ σημαντικό οικονομικό κίνδυνο» (αιτιολογική σκέψη 229 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής).
- 37 Από το σύνολο των προεκτεθέντων η Επιτροπή συμπέρανε ότι «[το κριτήριο] του συνετού [ιδιώτη] επενδυτή στην οικονομία της αγοράς δεν [πληρούνταν]» και ότι, «[κ]ατά συνέπεια, το πλεονέκτημα που χορηγήθηκε στην FT με [την πρόταση] προκαταβολής μετόχου –που εξετάστηκε λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες δηλώσεις και παρεμβάσεις των γαλλικών αρχών– αποτελ[ούσε] κρατική ενίσχυση, έστω και αν η εμβέλεια του πλεονεκτήματος [ήταν] δύσκολο να υπολογιστεί» (αιτιολογική σκέψη 230 της επίδικης αποφάσεως).
- 38 Το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως προβλέπει ότι «[η] εισφορά κεφαλαίου που χορηγήθηκε από τη [Γαλλική Δημοκρατία] στην [FT] τον Δεκέμβριο του 2002 υπό μορφή κονδυλίου πίστωσης 9 δισεκατομμυρίων ευρώ, ενταγμένη στο πλαίσιο των δηλώσεων [...] από τον Ιούλιο του 2002, αποτελεί κρατική ενίσχυση ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά».

Οι προηγηθείσες ένδικες διαδικασίες

- 39 Η Γαλλική Δημοκρατία, η FT και οι εταιρίες Bouygues άσκησαν προσφυγές με αίτημα την ολική ακύρωση της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 13 Οκτωβρίου 2004 (υπόθεση T-425/04), στις 5 Νοεμβρίου 2004 (υπόθεση T-444/04) και στις 9 Νοεμβρίου 2004 (υπόθεση T-450/04). Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 12 Νοεμβρίου 2004 (υπόθεση T-456/04), η Association française des opérateurs de réseaux et services de télécommunications (AFORS Télécom) άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση του άρθρου 2 της εν λόγω αποφάσεως της Επιτροπής.
- 40 Με απόφαση της 21ης Μαΐου 2010, Γαλλία κατά Επιτροπής (T-425/04, T-444/04, T-450/04 και T-456/04, EU:T:2010:216), το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής και, αφετέρου, έκρινε ότι δεν συνέτρεχε πλέον λόγος να αποφανθεί επί των αιτημάτων ακυρώσεως του άρθρου 2 της αποφάσεως αυτής.
- 41 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 298 της αποφάσεώς του, εκτίμησε ότι η Επιτροπή δεν είχε αποδείξει ότι η ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 συνεπαγόταν μεταφορά κρατικών πόρων.
- 42 Περαιτέρω, όσον αφορά την πρόταση προκαταβολής μετόχου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 299 της αποφάσεώς του, ότι, στο μέτρο που η Επιτροπή δεν είχε αποδείξει επαρκώς κατά νόμον πλεονέκτημα απορρέον από την πρόταση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε κατά μείζονα λόγο να διαπιστώσει μεταφορά κρατικών πόρων σχετιζόμενη με το πλεονέκτημα αυτό.

- 43 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, αντίστοιχα, στις 4 και στις 3 Αυγούστου 2010, οι εταιρίες Bouygues (υπόθεση C-399/10 P) και η Επιτροπή (υπόθεση C-401/10 P) άσκησαν αναίρεση κατά της αποφάσεως της 21ης Μαΐου 2010, Γαλλία κατά Επιτροπής (T-425/04, T-444/04, T-450/04 και T-456/04, EU:T:2010:216).
- 44 Με την απόφαση της 19ης Μαρτίου 2013, Bouygues και Bouygues Télécom κατά Επιτροπής κ.λπ. και Επιτροπή κατά Γαλλίας κ.λπ. (C-399/10 P και C-401/10 P, στο εξής: απόφαση Bouygues, EU:C:2013:175), το Δικαστήριο αναίρεσε την απόφαση της 21ης Μαΐου 2010, Γαλλία κατά Επιτροπής (T-425/04, T-444/04, T-450/04 και T-456/04, EU:T:2010:216), ανέπεμψε τις υποθέσεις T-425/04, T-444/04 και T-450/04 στο Γενικό Δικαστήριο προκειμένου αυτό να αποφανθεί επί των λόγων και των αιτημάτων που είχαν προβληθεί ενώπιόν του και επί των οποίων το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε, επιφυλάχθηκε δε ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 45 Συναφώς, καταρχάς, στη σκέψη 76 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή, στην επίδικη απόφασή της, δεν διατύπωσε εκτίμηση επί του επιχειρήματος που προέβαλαν οι εταιρίες Bouygues με την από 22 Ιανουαρίου 2003 καταγγελία τους, κατά την οποία οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις αποτελούσαν, αφεαυτών, κρατικές ενισχύσεις. Επισήμανε ιδίως, στις σκέψεις 73 έως 75 της αποφάσεως αυτής, ότι οι δηλώσεις αυτές λήφθηκαν υπόψη μόνον κατά το μέτρο που ασκούσαν αντικειμενικά επιρροή στο πλαίσιο της εξετάσεως της προτάσεως προκαταβολής μετόχου και ότι, συνεπώς, η Επιτροπή τις εξέτασε μόνον κατά το μέτρο που αποτελούσαν το πλαίσιο της διαπιστωθείσας ενισχύσεως.
- 46 Ως εκ τούτου, στη σκέψη 77 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο έκρινε ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο αποφαινόμενο, στις σκέψεις 128 και 131 της αποφάσεως της 21ης Μαΐου 2010, Γαλλία κατά Επιτροπής (T-425/04, T-444/04, T-450/04 και T-456/04, EU:T:2010:216), ότι, με το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεώς της, η Επιτροπή απέρριψε τον χαρακτηρισμό των από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεων ως κρατικών ενισχύσεων. Η σιωπή της Επιτροπής όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των εν λόγω δηλώσεων, αυτών καθαυτές, ως κρατικών ενισχύσεων, κατόπιν της καταγγελίας των εταιριών Bouygues, δεν ισοδυναμεί με απόφαση περί απορρίψεως των υποστηριζομένων από τις ως άνω καταγγέλλουσες.
- 47 Στη συνέχεια, το Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 103 και 104 της αποφάσεως Bouygues, ότι, δεδομένου ότι οι κρατικές παρεμβάσεις μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές και πρέπει να εξετάζονται βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν αποκλείεται πολλές διαδοχικές κρατικές παρεμβάσεις να πρέπει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, να θεωρούνται ως ενιαία παρέμβαση. Τούτο συμβαίνει ιδίως όταν οι διαδοχικές παρεμβάσεις παρουσιάζουν, λόγω ιδίως της χρονολογικής αλληλουχίας τους, του σκοπού τους και της καταστάσεως της επιχειρήσεως κατά τον χρόνο των παρεμβάσεων, τόσο στενούς δεσμούς ώστε είναι αδύνατο να διαχωριστούν.
- 48 Εκ των ανωτέρω το Δικαστήριο συνήγαγε, στη σκέψη 105 της αποφάσεως Bouygues, ότι το Γενικό Δικαστήριο, κρίνοντας ότι είναι απαραίτητο η μείωση των κρατικών πόρων ή η επιβάρυνσή τους, λόγω αναλήψεως αρκούντως συγκεκριμένου οικονομικού κινδύνου, να συνδέονται στενά, να αντιστοιχούν ή να ισοδυναμούν με συγκεκριμένο πλεονέκτημα που να απορρέει είτε από την ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 είτε από την πρόταση προκαταβολής μετόχου, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον εφάρμοσε κριτήριο διά του οποίου αποκλείεται εξ ορισμού το ενδεχόμενο οι εν λόγω κρατικές παρεμβάσεις να θεωρηθούν, λόγω των μεταξύ τους δεσμών και των αποτελεσμάτων τους, ως ενιαία παρέμβαση.
- 49 Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε ότι διέθετε τα αναγκαία στοιχεία ώστε να αποφανθεί οριστικώς, αφενός, επί του αιτήματος ακυρώσεως του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, κατά το μέρος που η Επιτροπή δεν προέβη σε χαρακτηρισμό των από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεων ως κρατικών ενισχύσεων στην υπόθεση T-450/04, και, αφετέρου, επί του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως και επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που προέβαλαν η Γαλλική Δημοκρατία και η FT προς στήριξη των προσφυγών τους στις υποθέσεις T-425/04 και T-444/04, κατά το μέρος που το

εν λόγω σκέλος και ο ως άνω λόγος ακυρώσεως έβαλλαν κατά της διαπιστώσεως, που περιλαμβάνεται στην επίδικη απόφαση της Επιτροπής, περί χορηγήσεως πλεονεκτήματος από το Γαλλικό Δημόσιο στην FT.

- 50 Όσον αφορά την πρώτη πτυχή, στη σκέψη 118 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι λόγοι της προσφυγής στην υπόθεση T-450/04 που προβλήθηκαν προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής κατά το μέρος που η Επιτροπή δεν χαρακτήρισε τις δηλώσεις του Ιουλίου του 2002 ως κρατικές ενισχύσεις ήταν αλυσιτελείς.
- 51 Όσον αφορά τη δεύτερη πτυχή, το Δικαστήριο, στις σκέψεις 129 έως 131 της αποφάσεως Bouygues, συνήγαγε από ορισμένα χωρία των αιτιολογικών σκέψεων 194 και 196 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής ότι η τελευταία είχε εκτιμήσει ότι η ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και η πρόταση προκαταβολής μετόχου, συνολικώς εξεταζόμενες, συνιστούσαν χορήγηση πλεονεκτήματος συνεπαγόμενη δέσμευση κρατικών πόρων κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και ότι ορθώς το θεσμικό αυτό όργανο εξέτασε από κοινού τα δύο αυτά μέτρα, δεδομένου ότι ήταν πρόδηλο ότι το πρώτο δεν μπορούσε να διαχωριστεί από το δεύτερο.
- 52 Αντιθέτως, στις σκέψεις 140 και 141 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η διαφορά δεν ήταν ώριμη προς εκδίκαση όσον αφορά ιδίως τον δεύτερο και τον τρίτο λόγο ακυρώσεως που προέβαλαν η Γαλλική Δημοκρατία και η FT, κατά το μέρος που οι λόγοι αυτοί έβαλλαν κατά της εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογής του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 53 Κατόπιν της εκδόσεως της αποφάσεως Bouygues, οι υποθέσεις T-425/04 RENV, T-444/04 RENV και T-450/04 RENV ανατέθηκαν στο έκτο πενταμελές τμήμα του Γενικού Δικαστηρίου.
- 54 Με επιστολή της 22ας Ιουλίου 2013, η France Télécom ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι την 1η Ιουλίου 2013 άλλαξε την εταιρική επωνυμία της σε Orange.
- 55 Με διατάξεις του προέδρου του έκτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Ιουνίου 2014, αφενός, οι εταιρίες Bouygues διαγράφηκαν από την υπόθεση T-444/04 RENV ως παρεμβαίνουσες υπέρ της Επιτροπής και, αφετέρου, η υπόθεση T-450/04 RENV διαγράφηκε από το πρωτόκολλο του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι οι εν λόγω εταιρίες απέσυραν την παρέμβαση τους και παραιτήθηκαν από την προσφυγή τους.
- 56 Με διάταξη του προέδρου του έκτου πενταμελούς τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 2014, αποφασίσθηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων T-425/04 RENV και T-444/04 RENV προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.
- 57 Στην υπόθεση T-425/04 RENV, η Γαλλική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και, στην υπόθεση T-444/04 RENV, η Orange ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την επίδικη απόφαση της Επιτροπής και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 58 Στις υποθέσεις αυτές, η Επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει τις προσφυγές ως αβάσιμες και να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία και την Orange στα δικαστικά έξοδα. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 24ης Σεπτεμβρίου 2014, η Επιτροπή ζήτησε επίσης από το Γενικό Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή στην υπόθεση T-444/04 RENV ως απαράδεκτη.

- 59 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο, καταρχάς, απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής στην υπόθεση T-444/04 RENV, με το σκεπτικό ότι η Orange εξακολουθούσε να έχει έννομο συμφέρον ενεστώς και γεγεννημένο προς ακύρωση του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής.
- 60 Στη συνέχεια, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε το αίτημα ακυρώσεως του άρθρου 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής. Στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, απέρριψε τους πρώτους λόγους ακυρώσεως των προσφυγών, αμφότεροι οι οποίοι αφορούσαν παράβαση ουσιώδους τύπου και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας. Αφετέρου, συνεξέτασε και έκανε δεκτούς τον δεύτερο και τον τρίτο λόγο ακυρώσεως των προσφυγών, οι οποίοι αφορούσαν πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο και πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως όσον αφορά την εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή. Κατόπιν τούτου, ακύρωσε το εν λόγω άρθρο 1.
- 61 Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συνέτρεχε πλέον λόγος να αποφανθεί επί των αιτημάτων της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Orange περί ακυρώσεως του άρθρου 2 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής.
- 62 Τέλος, βάσει των εκτιμήσεων αυτών, το Γενικό Δικαστήριο καταδίκασε την Επιτροπή να φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα οκτώ δέκατα των δικαστικών εξόδων της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Orange.

Αιτήματα των διαδίκων

- 63 Η Επιτροπή ζητεί, κυρίως, από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που ακύρωσε το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής και καταδίκασε την Επιτροπή να φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα οκτώ δέκατα των δικαστικών εξόδων της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Orange στις υποθέσεις T-425/04 και T-444/04·
 - να απορρίψει τις προσφυγές της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Orange στις υποθέσεις T-425/04 και T-444/04, και
 - να καταδικάσει τη Γαλλική Δημοκρατία και την Orange στα δικαστικά έξοδα.
- 64 Επικουρικώς, το θεσμικό αυτό όργανο ζητεί από το Δικαστήριο να αναπέμψει τις υποθέσεις T-425/04 και T-444/04 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 65 Η Orange και η Γαλλική Δημοκρατία, η δεύτερη με το κύριο αίτημά της, ζητούν να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως και να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 66 Επικουρικώς, η Γαλλική Δημοκρατία, για την περίπτωση στην οποία το Δικαστήριο αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ζητεί να αναπεμφθεί η υπόθεση T-425/04 RENV στο Γενικό Δικαστήριο προς έκδοση αποφάσεως επί του πρώτου σκέλους του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε με την προσφυγή καθώς και επί του τρίτου και του τετάρτου λόγου της προσφυγής.
- 67 Επικουρικότερον, το κράτος μέλος αυτό ζητεί από το Δικαστήριο να κάνει δεκτό το εν λόγω σκέλος και τους ως άνω λόγους ακυρώσεως και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 68 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή προβάλλει τέσσερις λόγους, οι οποίοι αντλούνται, ο πρώτος, από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως, ο δεύτερος, από επτά διαφορετικές παραβάσεις του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, ο τρίτος, από υπέρβαση των ορίων του δικαστικού ελέγχου και, ο τέταρτος, από εσφαλμένη ερμηνεία, και μάλιστα παραμόρφωση του περιεχομένου της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής.
- 69 Η Orange αμφισβητεί το παραδεκτό του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως.

Επί του παραδεκτού του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρηματολογία της Orange

- 70 Η Orange επισημαίνει ότι, κατά το άρθρο 1 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, αφενός, οι μόνες παρεμβάσεις του Γαλλικού Δημοσίου που μπορούν να εκληφθούν ως ενιαία παρέμβαση με χαρακτήρα κρατικής ενισχύσεως είναι η ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και η πρόταση προκαταβολής μετόχου, και, αφετέρου, ότι οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις λήφθηκαν υπόψη μόνο ως στοιχεία του γενικού πλαισίου. Την ίδια κατεύθυνση ακολούθησε και η επιχειρηματολογία της Επιτροπής στο πλαίσιο των διαφόρων διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου.
- 71 Ειδικότερα, όπως προκύπτει εξάλλου από τη σκέψη 259 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή, η οποία ερωτήθηκε ρητώς και ειδικώς επ' αυτού του σημείου από το Γενικό Δικαστήριο, ουδέποτε έφθασε μέχρι του σημείου να δεχτεί ότι οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις αποτέλεσαν, όπως η ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και η πρόταση προκαταβολής μετόχου, συστατικά στοιχεία μιας ενιαίας παρεμβάσεως με χαρακτήρα κρατικής ενισχύσεως.
- 72 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η Orange φρονεί ότι ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος της αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να κριθούν अपαράδεκτοι, στο μέτρο που η Επιτροπή, με τους λόγους αυτούς, προβάλλει νέα επιχειρήματα με τα οποία προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αποφάνθηκε επί του κατά πόσον οι εν λόγω δηλώσεις έπρεπε να ενταχθούν συνολικώς στο πλαίσιο της ενιαίας παρεμβάσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 73 Αρκεί να επισημανθεί, όπως προκύπτει τόσο από τις παρατηρήσεις της Γαλλικής Κυβερνήσεως όσο και από τη σκέψη 255 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή, ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προέβαλε επιχειρηματολογία κατά την οποία οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις έπρεπε να ενταχθούν συνολικώς στο πλαίσιο της ενιαίας παρεμβάσεως υπέρ της FT, και ότι το Γενικό Δικαστήριο απάντησε ρητώς στην επιχειρηματολογία αυτή με τις σκέψεις 256 έως 261 της εν λόγω αποφάσεως.
- 74 Υπ' αυτές τις συνθήκες, η ένσταση απαρδέκτου που προβάλλει η Orange, στηριζόμενη στο ότι η ως άνω επιχειρηματολογία προβάλλεται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

Επιχειρηματολογία της Επιτροπής

- 75 Η Επιτροπή υποστηρίζει, καταρχάς, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του τις βασικές εκτιμήσεις που διατυπώθηκαν με την απόφαση *Bouygues*, περαιτέρω ότι δεν απάντησε επαρκώς στα επιχειρήματα που αυτή προέβαλε στο πλαίσιο της κατόπιν αναπομπής διαδικασίας και, τέλος, ότι η συλλογιστική του περιέχει αντιφάσεις.
- 76 Ειδικότερα, όταν, στις σκέψεις 185 έως 196 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο μνημόνευσε τη νομολογία που θεωρούσε κρίσιμη όσον αφορά το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή, δεν αναφέρθηκε στην απόφαση *Bouygues* και, επομένως, παρέλειψε να εξετάσει αν η απόφαση αυτή παρείχε διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του κριτηρίου αυτού.
- 77 Περαιτέρω, η Επιτροπή προσθέτει ότι, στις παρατηρήσεις που υπέβαλε κατόπιν της αναπομπής, εξήγησε από ποια άποψη οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις αποτελούσαν αντικειμενικό τμήμα του πλαισίου εξετάσεως της προτάσεως προκαταβολής μετόχου και πώς συνδέονταν με την πρόταση αυτή χρονολογικά, οικονομικά και λειτουργικά, με αποτέλεσμα να συνιστούν, μαζί με την πρόταση αυτή, μία ενιαία παρέμβαση. Μολονότι πάντως το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 255 έως 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ανέλυσε ορισμένες πτυχές της έννοιας της ενιαίας παρεμβάσεως, εντούτοις περιορίστηκε στην εξέταση ζητημάτων εννοιολογικής φύσεως, ώστε να μην προβεί σε ουσιαστική εξέταση της επιχειρηματολογίας της Επιτροπής.
- 78 Τέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε αντιφάσεις, δεχόμενο, αφενός, στις σκέψεις 219 και 222 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το ζήτημα του αν το Γαλλικό Δημόσιο επέδειξε συμπεριφορά συνετού επενδυτή που ενεργεί υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς έπρεπε να διερευνηθεί με βάση το χρονικό πλαίσιο του Δεκεμβρίου 2002, κατά τη διάρκεια του οποίου λήφθηκαν τα μέτρα χρηματοδοτικής στηρίξεως, αποκλείοντας έτσι από το πλαίσιο αυτό τις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, και, αφετέρου, στις σκέψεις 227 και 228 της αποφάσεως αυτής, ότι η Επιτροπή, για να εκτιμήσει κατά πόσον η συμπεριφορά του Γαλλικού Δημοσίου ήταν ορθολογική από οικονομικής απόψεως, μπορούσε να λάβει υπόψη της όλα τα στοιχεία που χαρακτήριζαν το πλαίσιο αυτό, συμπεριλαμβανομένων των ως άνω δηλώσεων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 79 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως που προβλέπει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αποτελεί ουσιαστικό τύπο που πρέπει να διακρίνεται από το ζήτημα του βασίμου της αιτιολογίας, δεδομένου ότι το ζήτημα αυτό αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης πράξεως (απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, *Elf Aquitaine κατά Επιτροπής*, C-521/09 P, EU:C:2011:620, σκέψη 146 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 80 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση αιτιολογήσεως των αποφάσεων, την οποία υπέχει το Γενικό Δικαστήριο από τα άρθρα 36 και 53, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν συνεπάγεται ότι το Γενικό Δικαστήριο οφείλει να αναφέρεται διεξοδικά σε όλους κατά σειράν τους συλλογισμούς που έχουν διατυπώσει οι διάδικοι. Συνεπώς, η αιτιολογία μπορεί να είναι έμμεση, υπό τον όρον ότι παρέχει στους μεν ενδιαφερομένους τη δυνατότητα να αντιληφθούν το σκεπτικό στο οποίο στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο, στο δε Δικαστήριο επαρκή στοιχεία για την άσκηση του εκ μέρους του αναιρετικού ελέγχου (απόφαση της 8ης Μαρτίου 2016, *Ελλάδα κατά Επιτροπής*, C-431/14 P, EU:C:2016:145, σκέψη 38).

- 81 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η περιεχόμενη στις σκέψεις 185 έως 196, 219, 222, 227, 228 και 255 έως 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αιτιολογία παρέχει στους μεν ενδιαφερομένους, και ειδικότερα στην Επιτροπή, τη δυνατότητα να αντιληφθούν το σκεπτικό στο οποίο στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο, στο δε Δικαστήριο επαρκή στοιχεία για να ασκήσει τον έλεγχο του στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 82 Πράγματι, όπως ορθώς επισημαίνουν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Orange, ούτε το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο, στην υπομνησθείσα από αυτό νομολογία που παρέθεσε στις σκέψεις 185 έως 196 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν αναφέρθηκε στην απόφαση Bouygues ούτε το γεγονός ότι, κατόπιν λεπτομερούς εξετάσεως στις σκέψεις 255 έως 258 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απέρριψε τα επιχειρήματα της Επιτροπής μπορούν αφ' εαυτών να χαρακτηριστούν ως έλλειψη αιτιολογίας.
- 83 Εξάλλου, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι υπάρχει αντίφαση μεταξύ, αφενός, των σκέψεων 219 έως 222 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, των σκέψεων 227 και 228 της αποφάσεως αυτής είναι απόρροια εσφαλμένης ερμηνείας των σκέψεων αυτών. Πράγματι, το Γενικό Δικαστήριο, στις εν λόγω σκέψεις, περιορίστηκε στην επισήμανση ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να λάβει υπόψη μόνο τις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, κατ' αποκλεισμό άλλων στοιχείων που ήταν κρίσιμα για τη σχετική εξέταση.
- 84 Κατόπιν των ανωτέρω, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά υπέρβαση των ορίων του δικαστικού ελέγχου

Επιχειρηματολογία της Επιτροπής

- 85 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος επιβάλλεται να εξεταστεί δεύτερος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή συνεπάγεται σύνθετη οικονομική εκτίμηση, στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή διαθέτει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Κατά συνέπεια, στον τομέα αυτό, ο δικαστικός έλεγχος πρέπει κατά κανόνα να περιορίζεται στην εξακρίβωση της υπάρξεως πρόδηλης πλάνης κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του ανωτέρω ελέγχου, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επιτρέπεται να υποκαθιστούν την Επιτροπή στην οικονομική εκτίμησή της.
- 86 Κατά την Επιτροπή, όμως, το Γενικό Δικαστήριο, δεχόμενο, στις σκέψεις 235 και 236 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο τρόπος κατά τον οποίο η αγορά αντέδρασε στις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις δεν ασκούσε επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, υποκατέστησε με τη δική του εκτίμηση εκείνη της Επιτροπής, ενώ θα έπρεπε να έχει περιοριστεί στην εξέταση του ζητήματος αν οι αιτιολογικές σκέψεις 210, 217 και 229 της επίδικης αποφάσεως βαρύνονταν με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 87 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια της κρατικής ενισχύσεως, όπως καθορίζεται στη Συνθήκη ΛΕΕ, αποτελεί νομική έννοια και πρέπει να ερμηνεύεται βάσει αντικειμενικών στοιχείων. Για τον λόγο αυτόν, τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν, καταρχήν και λαμβανομένων υπόψη τόσο των συγκεκριμένων στοιχείων της διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί όσο και του τεχνικού ή περίπλοκου χαρακτήρα των εκτιμήσεων στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή, να ασκούν πλήρη έλεγχο όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, BNP Paribas και BNL κατά Επιτροπής, C-452/10 P, EU:C:2012:366, σκέψη 100).

- 88 Εντούτοις, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο δικαστικός έλεγχος του κατά πόσον ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει περιορισμένη έκταση στην περίπτωση που οι εκτιμήσεις της Επιτροπής έχουν τεχνικό ή περίπλοκο χαρακτήρα (απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, BNP Paribas και BNL κατά Επιτροπής, C-452/10 P, EU:C:2012:366, σκέψη 103).
- 89 Συναφώς, η Επιτροπή, όταν, για να ελέγξει αν ένα μέτρο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, εφαρμόζει το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή υπό συνθήκες οικονομίας της αγοράς, οφείλει κατά κανόνα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, να προβαίνει σε σύνθετη οικονομική εκτίμηση (βλ., συναφώς, απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, σκέψη 68).
- 90 Εν προκειμένω, όπως ορθώς επισημαίνουν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Orange, αφενός, οι εκτιμήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά των οποίων βάλλει η Επιτροπή αφορούν όχι αυτή καθαυτή την εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή, αλλά το χρονικό σημείο το οποίο έπρεπε να λάβει υπόψη η Επιτροπή για να προβεί στη σχετική εκτίμηση και, κατά συνέπεια, τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία όφειλε να στηριχτεί συναφώς.
- 91 Αφετέρου, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι ο έλεγχος τον οποίο είχε καθήκον να ασκήσει το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να είναι περιορισμένος, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, μια τέτοια παραδοχή δεν σημαίνει ότι το Γενικό Δικαστήριο ήταν υποχρεωμένο να μην ελέγξει τον νομικό χαρακτηρισμό στοιχείων οικονομικής φύσεως στον οποίο προέβη η Επιτροπή. Πράγματι, μολονότι δεν εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να υποκαταστήσει την Επιτροπή στην οικονομική εκτίμησή της, από πάγια πλέον νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης οφείλουν ιδίως να ελέγχουν όχι μόνον την ακρίβεια των προβαλλόμενων αποδεικτικών στοιχείων, την αξιοπιστία τους και τον συνεκτικό χαρακτήρα τους, αλλά επίσης αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να αξιολογηθεί μια περίπλοκη κατάσταση, καθώς και αν τα εν λόγω στοιχεία τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα που συνάγονται από αυτά (βλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, CB κατά Επιτροπής, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, σκέψη 46).
- 92 Το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 235 έως 248 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προέβη όντως σε εξέταση της εκτιμήσεως την οποία διενήργησε η Επιτροπή αναφορικά με τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίχτηκε για να συναγάγει ότι το χρονικό σημείο που έπρεπε να λάβει υπόψη προκειμένου να εφαρμόσει το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή ήταν αυτό του Ιουλίου 2002 και όχι εκείνο του Δεκεμβρίου 2002. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε συναφώς ότι η εκτίμηση αυτή στηριζόταν σε επιλεκτική εξέταση των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων και ότι τα στοιχεία αυτά δεν ήταν ικανά να τεκμηριώσουν τα συμπεράσματα που συνήγαγε εντεύθεν η Επιτροπή. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η εκτίμηση στην οποία προέβη η Επιτροπή βαρυνόταν με πρόδηλη πλάνη.
- 93 Επομένως, λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 91 της παρούσας αποφάσεως και σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο, προβαίνοντας στην ως άνω ανάλυση, δεν υπερέβη τα όρια του δικαστικού ελέγχου που είχε το καθήκον να ασκήσει.
- 94 Επομένως, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά εσφαλμένη ερμηνεία, και μάλιστα παραμόρφωση του περιεχομένου της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, καθώς και παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών

Επιχειρηματολογία της Επιτροπής

- 95 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος πρέπει να εξετασθεί τρίτος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε το περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως της, δεχόμενο, στις σκέψεις 246 έως 248 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αφενός, ότι η απλή προσδοκία που είχαν εκφράσει οι αγορές δεν μπορούσε να δημιουργήσει υποχρέωση προς ορισμένη ενέργεια και ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε ότι η μη τήρηση από το Δημόσιο των δηλώσεων του έναντι της FT ήταν ικανή να διακυβεύσει το κύρος του στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Συγκεκριμένα, η αιτιολογική σκέψη 217 της αποφάσεως αυτής περιλαμβάνει σχετική απόδειξη βάσει συγκεκριμένων στοιχείων.
- 96 Αφετέρου, το εν λόγω θεσμικό όργανο υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε επίσης τα πραγματικά περιστατικά, δεχόμενο ότι ένας συνετός ιδιώτης επενδυτής θα μπορούσε να έχει προβεί σε δηλώσεις ανάλογες προς τις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, ενώ, έως τις αρχές του Δεκεμβρίου 2002, ούτε η Γαλλική Κυβέρνηση ούτε η FT διέθεταν σχέδιο εξυγιάνσεως ούτε εκτίμηση του απαιτούμενου κεφαλαίου. Η Επιτροπή εξηγεί ειδικότερα ότι όταν ένα κράτος δεν διαθέτει στοιχεία ως προς την οικονομική αποδοτικότητα ορισμένης ενέργειάς του, δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι ενεργεί ως συνετός ιδιώτης επενδυτής.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 97 Από το άρθρο 256, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αποκλειστικώς αρμόδιο, αφενός, για τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, εκτός αν η ανακρίβεια του περιεχομένου των διαπιστώσεων του προκύπτει από τα στοιχεία της δικογραφίας που του έχουν υποβληθεί, και, αφετέρου, για την εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών (αποφάσεις της 6ης Απριλίου 2006, *General Motors κατά Επιτροπής*, C-551/03 P, EU:C:2006:229, σκέψη 51, και της 29ης Μαρτίου 2011, *ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής*, C-352/09 P, EU:C:2011:191, σκέψη 179).
- 98 Ως εκ τούτου, η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίσθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο, ως τέτοιο, στον έλεγχο του Δικαστηρίου (αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2006, *Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής*, C-397/03 P, EU:C:2006:328, σκέψη 85, καθώς και της 29ης Μαρτίου 2011, *ThyssenKrupp Nirosta κατά Επιτροπής*, C-352/09 P, EU:C:2011:191, σκέψη 180).
- 99 Οσάκις ο αναιρεσείων προβάλλει παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, οφείλει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 256 ΣΛΕΕ, του άρθρου 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του άρθρου 168, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, να προσδιορίζει επακριβώς τα στοιχεία τα οποία, κατ' αυτόν, παραμόρφωσε το Γενικό Δικαστήριο και να καταδεικνύει τα σφάλματα αναλύσεως στα οποία υπέπεσε, κατά την εκτίμησή του, το Γενικό Δικαστήριο και τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα την εκ μέρους του παραμόρφωση αυτή (απόφαση της 17ης Ιουνίου 2010, *Lafarge κατά Επιτροπής*, C-413/08 P, EU:C:2010:346, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η παραμόρφωση πρέπει να προκύπτει προδήλως από τα στοιχεία της δικογραφίας, χωρίς να απαιτείται να πραγματοποιηθεί νέα εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων (απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, *Αυστρία κατά Scheucher-Fleisch κ.λπ.*, C-47/10 P, EU:C:2011:698, σκέψη 59 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 100 Εν προκειμένω, καταρχάς, από τη σκέψη 246 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη την αιτιολογική σκέψη 217 της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, όπως ορθώς υποστηρίζει η Γαλλική Κυβέρνηση.
- 101 Περαιτέρω, στη σκέψη 92 της παρούσας αποφάσεως επισημάνθηκε ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, με τις σκέψεις 235 έως 248 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την εκτίμηση της Επιτροπής αναφορικά με τα αποδεικτικά στοιχεία επί των οποίων στηρίχτηκε για να συναγάγει ότι το χρονικό σημείο που έπρεπε να λάβει υπόψη προκειμένου να εφαρμόσει το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή ήταν αυτό του Ιουλίου 2002 και όχι εκείνο του Δεκεμβρίου 2002, ότι έκρινε ότι η εκτίμηση αυτή στηριζόταν σε επιλεκτική εξέταση των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων και ότι τα στοιχεία αυτά δεν ήταν ικανά να τεκμηριώσουν τα συμπεράσματα που συνήγαγε εντεύθεν η Επιτροπή.
- 102 Τέλος, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με την επιχειρηματολογία της, η Επιτροπή δεν προσδιορίζει επακριβώς τα στοιχεία τα οποία φέρεται να παραμόρφωσε προδήλως το Γενικό Δικαστήριο, αλλά αμφισβητεί την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, κατά την οποία τα συμπεράσματα της επίδικης αποφάσεως δεν τεκμηριώνονταν επαρκώς κατά νόμο από τα αποδεικτικά στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη προς στήριξή τους.
- 103 Συνεπώς, βάσει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή δεν μπορεί να προσάψει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραμόρφωσε το περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία.
- 104 Επομένως, ο τέταρτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ

Επιχειρηματολογία της Επιτροπής

- 105 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, απομονώνοντας τις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις από την ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και από την πρόταση προκαταβολής μετόχου, προέβη σε διαχωρισμό μεταξύ, αφενός, του καθησυχασμού των αγορών χάρη στις δηλώσεις αυτές και, αφετέρου, της αυξήσεως των χρηματοδοτικών μέσων, και επομένως, βασίστηκε σε αποσπασματική εκτίμηση που στηριζόταν σε επτά διαφορετικά νομικά σφάλματα τα οποία συνιστούν ισάριθμες παραβάσεις του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ. Η επιχειρηματολογία αυτή διαιρείται σε επτά σκέλη.
- 106 Με το πρώτο σκέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον, στις σκέψεις 219 έως 248 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δέχτηκε ότι το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή πρέπει να εφαρμόζεται σε σχέση με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο. Κατά την άποψη του θεσμικού αυτού οργάνου, η προσέγγιση αυτή δεν συμβιβάζεται με τη σκέψη 103 της αποφάσεως Bouygues, κατά την οποία δεν αποκλείεται η περίπτωση πολλές διαδοχικές κρατικές παρεμβάσεις να πρέπει, για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, να εκλαμβάνονται ως μία ενιαία παρέμβαση.
- 107 Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο όχι μόνο έκρινε ότι διάφορα γεγονότα που δεν συντελέστηκαν ταυτοχρόνως μπορούν να εκτιμηθούν από κοινού, αλλά επίσης δέχτηκε ότι δεν είναι αναγκαίο καθένα από τα γεγονότα αυτά να συνεπάγεται συγχρόνως τη χορήγηση πλεονεκτήματος και τη μεταφορά κρατικών πόρων. Αρκεί τα τελευταία αυτά στοιχεία να αποτελούν απόρροια κάποιου από τα εν λόγω γεγονότα ή του συνδυασμού πλειόνων γεγονότων.

- 108 Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή μπορεί να εφαρμόζεται μόνο σε σχέση με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο ούτε ότι η ύπαρξη ορισμένου πλεονεκτήματος απορρέοντος από κρατικούς πόρους συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την εφαρμογή του κριτηρίου αυτού, όπως το Γενικό Δικαστήριο έκρινε εσφαλμένως στις σκέψεις 202, 203 και 226 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 109 Πάντως, η Επιτροπή εξήγησε, ιδίως με τις αιτιολογικές σκέψεις 222 και 225 της επίδικης αποφάσεως, ότι η διατήρηση, χάρη στις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, της βαθμολογίας της FT στην κλίμακα των ασφαλών επενδύσεων άσκησε καθοριστική επιρροή ιδίως στα μέτρα που λήφθηκαν τον Δεκέμβριο του 2002. Επρόκειτο για διαρκή διαδικασία παροχής στηρίξεως στην FT η οποία άρχισε τον Ιούλιο του 2002 και συγκεκριμενοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2002.
- 110 Με το δεύτερο σκέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, δεχόμενο, στη σκέψη 205 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή έπρεπε να εφαρμοστεί μόνον ως προς την ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002 και την πρόταση προκαταβολής μετόχου, συνολικώς εξεταζόμενων, παρέλειψε να λάβει υπόψη τόσο τον στενό σύνδεσμο μεταξύ του διαπιστωθέντος πλεονεκτήματος και της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού όσο και τη νομολογία που διαμορφώθηκε με την απόφαση *Bouygues*.
- 111 Ειδικότερα, δεδομένου ότι σκοπός του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή είναι ο ορθός χαρακτηρισμός μέτρου το οποίο, εκ πρώτης όψεως, αποτελεί πλεονέκτημα, τόσο το καθ' ύλην όσο και το διαχρονικό πεδίο της εξετάσεως των μέτρων που αποτελούν το πλεονέκτημα πρέπει να είναι το ίδιο με το πεδίο εφαρμογής του κριτηρίου αυτού. Επομένως, αν το πλεονέκτημα παράγει τα αποτελέσματά του εντός ορισμένης χρονικής περιόδου, το εν λόγω κριτήριο δεν μπορεί να εφαρμοστεί μόνο για ορισμένο τμήμα της περιόδου αυτής.
- 112 Εν προκειμένω όμως, το Δικαστήριο, στις σκέψεις 132 έως 139 της αποφάσεως *Bouygues*, δέχτηκε ότι το πλεονέκτημα που χορηγήθηκε στην FT αποτελούνταν από δύο πτυχές, και συγκεκριμένα την αύξηση των μέσων χρηματοδοτήσεως της FT και τον καθησυχασμό των αγορών όσον αφορά την ικανότητά της να ανταποκριθεί εμπροθέσμως στις υποχρεώσεις της, καθησυχασμό ο οποίος οφειλόταν στις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις.
- 113 Με το τρίτο σκέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, καθόσον, στις σκέψεις 227 έως 232 και 255 έως 261 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, διαφοροποίησε σε εννοιολογικό επίπεδο, αφενός, τα εξετασθέντα κρατικά μέτρα και, αφετέρου, τα στοιχεία του γενικού πλαισίου, παραβίασε την αρχή κατά την οποία η εξέταση της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως πρέπει να διενεργείται με γνώμονα τα αποτελέσματα και όχι τη μορφή ή το εννοιολογικό περιεχόμενο. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, μεταξύ, αφενός, της εξετάσεως ενός κρατικού μέτρου στο πλαίσιο άλλου κρατικού μέτρου προς το οποίο συνδέεται αναπόσπαστα το πρώτο και, αφετέρου, της από κοινού εξετάσεως των δύο αυτών μέτρων υπάρχει περιορισμένη εννοιολογική διαφορά.
- 114 Εν προκειμένω, όμως, οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις και η πρόταση προκαταβολής μετόχου συνδέονται μεταξύ τους αναπόσπαστα, δεδομένου ότι, τον Δεκέμβριο 2002, υπήρξε στρέβλωση της αγοράς λόγω των ως άνω δηλώσεων και, αν αυτές δεν είχαν πραγματοποιηθεί, η εν λόγω πρόταση δεν θα είχε μπορέσει να υλοποιηθεί ούτε να παραγάγει τα αποτελέσματά της.
- 115 Εξάλλου, οφείλονται σε εσφαλμένη ερμηνεία της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, των υπομνημάτων της Επιτροπής και της αποφάσεως *Bouygues* οι διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, από τα έγγραφα αυτά δεν προκύπτει ότι οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις και η πρόταση προκαταβολής μετόχου αποτελούσαν μία ενιαία παρέμβαση και, αφετέρου, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι δηλώσεις αυτές δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της αποφάσεως της Επιτροπής.

- 116 Με το τέταρτο σκέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο προσέδωσε καθοριστική σημασία στον ακριβή τρόπο κατά τον οποίο το Γαλλικό Δημόσιο παρέσχε τη στήριξή του στην FT και παρέβλεψε, ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα των από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεων, παρά την ουσιώδη σημασία τους. Η Επιτροπή παρατηρεί συναφώς ότι τα εξετασθέντα μέτρα δεν ήταν αναγκαίο να είναι της ίδιας φύσεως για να μπορούν να χαρακτηριστούν ως αναπόσπαστα συνδεδεμένα μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, στις σκέψεις 132 έως 136 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο αναφέρθηκε στις δηλώσεις αυτές και στα αποτελέσματά τους για να αποδείξει την ύπαρξη πλεονεκτήματος συνδεδεμένου με την πρόταση προκαταβολής μετόχου, πράγμα το οποίο καταδεικνύει ότι τα μέτρα αυτά έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά την εξέταση.
- 117 Στο πλαίσιο του πέμπτου σκέλους, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στις σκέψεις 103 και 104 της αποφάσεως Bouygues, το Δικαστήριο έκρινε ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, πολλές διαδοχικές κρατικές παρεμβάσεις πρέπει να εκλαμβάνονται ως μία ενιαία παρέμβαση, όταν οι παρεμβάσεις αυτές παρουσιάζουν, λόγω της χρονολογικής αλληλουχίας τους, του σκοπού τους και της καταστάσεως της επιχειρήσεως κατά τον χρόνο των παρεμβάσεων, τόσο στενούς δεσμούς ώστε είναι αδύνατο να διαχωριστούν.
- 118 Επιπλέον, υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο δέχτηκε, στις σκέψεις 132 έως 136 της αποφάσεως αυτής, ότι οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις αποτελούσαν αντικειμενικώς τμήμα του πλαισίου εξετάσεως της προτάσεως προκαταβολής μετόχου.
- 119 Πάντως, κατά την Επιτροπή, τα κριτήρια που καθόρισε το Δικαστήριο στις σκέψεις 103 και 104 της αποφάσεως Bouygues πληρούνταν εν προκειμένω, δεδομένου του στενού και αδιάσπαστου συνδέσμου μεταξύ των εν λόγω δηλώσεων και της ως άνω προτάσεως. Ειδικότερα, όπως μπορεί να συναχθεί από τις σκέψεις αυτές, όλες οι ως άνω διαδοχικές παρεμβάσεις έπρεπε να εκληφθούν ως μία και ενιαία παρέμβαση.
- 120 Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, με τις αιτιολογικές σκέψεις 203 έως 230 της επίδικης αποφάσεως της, εφάρμοσε το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή επί του συνόλου της διαδικασίας διασώσεως της FT και μάλιστα από την έναρξη της διαδικασίας αυτής, λαμβάνοντας συγκεκριμένα ως αφετηρία τη δήλωση της 12ης Ιουλίου 2002, από την οποία εξαρτήθηκε στη συνέχεια ολόκληρη η πορεία της εν λόγω διαδικασίας. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, με τις αιτιολογικές σκέψεις 215 έως 218 της επίδικης αποφάσεώς της, απέδειξε ότι οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις προκάλεσαν οικονομικό και νομικό κίνδυνο που θα μπορούσε να πλήξει την κατάσταση των οικονομικών του Γαλλικού Δημοσίου.
- 121 Με το έκτο σκέλος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, στις σκέψεις 230 έως 232 και 249 έως 254 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο συνήγαγε το εσφαλμένο συμπέρασμα ότι τον Δεκέμβριο του 2002 επήλθε μεταβολή στην πορεία λήψεως των επίμαχων διαδοχικών κρατικών μέτρων, αφενός, στηριζόμενο στην εσφαλμένη παραδοχή κατά την οποία το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή έπρεπε υποχρεωτικώς να εφαρμοστεί σε σχέση με ένα συγκεκριμένο χρονικό σημείο, και ειδικότερα την 4η Δεκεμβρίου 2002, και, αφετέρου, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικά στοιχεία από τα οποία δεν προέκυπτε τέτοια μεταβολή και επί των οποίων φέρονται να άσκησαν επιρροή οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις.
- 122 Λόγω όμως της καθοριστικής επιρροής που άσκησαν οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, ο σύνδεσμος μεταξύ των εν λόγω δηλώσεων και της προτάσεως προκαταβολής μετόχου δεν θα ήταν δυνατό να εξαλειφθεί ακόμη και με απόφαση ληφθείσα κατά τρόπο ανεξάρτητο από ιδιώτες επιχειρηματικούς φορείς.
- 123 Επιπλέον, η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου, στις σκέψεις 249 έως 254 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τον Δεκέμβριο 2002 επήλθε σημαντική μεταβολή στην πορεία των γεγονότων διότι η αρχικώς ανακοινωθείσα δέσμευση συγκεκριμενοποιήθηκε τελεί σε αντίφαση τόσο προς την πραγματική διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 212 έως 215 της αποφάσεως αυτής, κατά την οποία οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις είχαν ως συνέπεια τη χορήγηση

πλεονεκτήματος στην FT το οποίο διήρκεσε τουλάχιστον έως τις 17 Δεκεμβρίου 2002, όσο και προς τις οριστικές πραγματικές διαπιστώσεις στις οποίες προέβη το Δικαστήριο στη σκέψη 133 της αποφάσεως Bouygues.

- 124 Με το έβδομο σκέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στις σκέψεις 246 και 247 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη η αλληλουχία του συνόλου των παρεμβάσεων του Γαλλικού Δημοσίου κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ Ιουλίου και Δεκεμβρίου 2002, όλα τα στάδια της εν λόγω διαδικασίας θα μπορούσαν να έχουν ακολουθηθεί από συνετό ιδιώτη επενδυτή, ο οποίος μεριμνά ώστε να συντρέχουν όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις προτού αναλάβει αμετάκλητη δέσμευση επενδύσεως. Επομένως, κατά το Γενικό Δικαστήριο, το Γαλλικό Δημόσιο είχε την πρόθεση να ασκήσει επιρροή στις αγορές, εκμεταλλευόμενο το κύρος του, ώστε να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη τους, και επιδίωκε ειδικότερα να επιτύχει τη διατήρηση της βαθμολογίας της FT, ώστε να μπορέσει να προετοιμάσει μια ισχυρή και λιγότερο δαπανηρή αναχρηματοδότηση της εν λόγω επιχειρήσεως σε μεταγενέστερο στάδιο.
- 125 Όμως, κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο, ακολουθώντας τη συλλογιστική αυτή, δεν έλαβε υπόψη τον κίνδυνο που συνεπάγεται για το κύρος ορισμένου φορέα δήλωση η οποία στη συνέχεια δεν τηρείται ούτε την ιδιαιτερότητα της καταστάσεως στην οποία βρίσκεται το κράτος που προβαίνει σε τέτοια δήλωση. Ειδικότερα, η αξιοπιστία που αποδίδουν οι ενδιαφερόμενοι φορείς σε δηλώσεις στηρίξεως των δημοσίων επιχειρήσεων προερχόμενες από το εμπλεκόμενο κράτος μειώνεται όταν οι δηλώσεις αυτές δεν ακολουθούνται από συγκεκριμένα αποτελέσματα. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, μολονότι, στην αιτιολογική σκέψη 219 της επίδικης αποφάσεως, επισήμανε όντως ότι δεν μπορούσε να αποδείξει την ύπαρξη ενισχύσεων με βάση και μόνο τις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, η επισήμανση αυτή δεν έχει την έννοια ότι η Επιτροπή είχε αμφιβολίες ως προς το πλήγμα που θα επέφερε στο κύρος του Γαλλικού Δημοσίου η μη τήρηση των δηλώσεών του.
- 126 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον δέχτηκε ότι η μεταφορά κρατικών πόρων πρέπει υποχρεωτικώς να διενεργείται συγχρόνως προς τη χορήγηση του πλεονεκτήματος και ότι κίνδυνος για το κύρος μπορεί να υφίσταται μόνον εφόσον υπάρχει χρησιμοποίηση κρατικών πόρων.
- 127 Η Επιτροπή παρατηρεί επιπλέον ότι οι δηλώσεις με τις οποίες αναλαμβάνεται ορισμένη δέσμευση από το Δημόσιο έχουν την ιδιαιτερότητα ότι δεν αφορούν μόνο την αξιοπιστία του Δημοσίου με την ιδιότητά του ως μετόχου, αλλά και την αξιοπιστία του Δημοσίου ως φορέα δημόσιας εξουσίας, ακόμη και όταν το Δημόσιο δηλώνει ότι ενεργεί με την ιδιότητά του ως μετόχου, δεδομένου ότι η τήρηση τέτοιων δηλώσεων συνιστά επίσης ζήτημα πολιτικής αξιοπιστίας.
- 128 Τέλος, κατά την Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να αιτιολογήσει επαρκώς κατά νόμον την περιλαμβανόμενη στη σκέψη 247 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εκτίμησή του, κατά την οποία το Δημόσιο με την ιδιότητά του ως μετόχου μπορεί να συγκριθεί με επιχειρηματικό φορέα διεθνούς διαστάσεως. Ειδικότερα, η εφαρμογή του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή επί του Δημοσίου-διεθνούς επιχειρηματικού φορέα δεν είναι δυνατή, εφόσον δεν δικαιολογείται από ειδικές περιστάσεις.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 129 Με την επιχειρηματολογία την οποία προβάλλει μέσω των επτά σκελών του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, η Επιτροπή επιδιώκει, κατ' ουσίαν, να αποδείξει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο όσον αφορά τον καθορισμό του χρονικού σημείου το οποίο έπρεπε να λάβει υπόψη η Επιτροπή για να εκτιμήσει το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξηγεί ότι το χρονικό σημείο αυτό εντοπίζεται στον Ιούλιο του 2002, και όχι, όπως κακώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, στον Δεκέμβριο του 2002.

- 130 Πρώτον, στο μέτρο που η Επιτροπή υποστηρίζει, στο πλαίσιο του δευτέρου, του τρίτου, του τετάρτου και του πέμπτου σκέλους, ότι το πλεονέκτημα που διαπιστώθηκε με την απόφαση Bouygues συνίσταται στις από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, επισημαίνεται ότι η επιχειρηματολογία αυτή είναι αντίθετη προς την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο στην επίδικη απόφαση, με τις σκέψεις 70 έως 75 και 126 έως 129 της αποφάσεως Bouygues.
- 131 Συγκεκριμένα, στις εν λόγω σκέψεις, το Δικαστήριο έκρινε ότι το πλεονέκτημα που διαπιστώθηκε με την απόφαση αυτή συνίστατο αποκλειστικώς στην ανακοίνωση της 4ης Δεκεμβρίου 2002, σε συνδυασμό με την πρόταση προκαταβολής μετόχου. Αντιθέτως, από τις σκέψεις 132, 134, 136 και 139 της αποφάσεως αυτής προκύπτει εμμέσως, πλην όμως κατά λογική αναγκαιότητα, ότι το Δικαστήριο δεν εννοούσε ότι στο πλεονέκτημα αυτό περιλαμβάνονταν και οι από τον Ιούλιο 2002 και μετά δηλώσεις, δεδομένου ότι αυτές εντάσσονταν απλώς στο γενικό πλαίσιο του διαπιστωθέντος μέτρου ενισχύσεως.
- 132 Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής απορρέει από εσφαλμένη ερμηνεία της αποφάσεως Bouygues και δεν αντιστοιχεί στο ίδιο το περιεχόμενο της επίδικης αποφάσεως της Επιτροπής, πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής (βλ., συναφώς, απόφαση Bouygues, σκέψη 79).
- 133 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι η επιχειρηματολογία που προβλήθηκε μέσω του πρώτου σκέλους επίσης απορρέει από εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο, στις σκέψεις 219 έως 222 της αποφάσεως αυτής, δέχτηκε ότι το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή έπρεπε να εφαρμοστεί «κατά τον χρόνο κατά τον οποίο ελήφθησαν τα μέτρα χρηματοδοτικής στηρίξεως» και επομένως, εν προκειμένω, επί της «ανακοινώσεως της 4ης Δεκεμβρίου 2002, σε συνδυασμό με την πρόταση προκαταβολής μετόχου».
- 134 Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη του αμφότερα τα γεγονότα αυτά τα οποία, κατά τη νομολογία που διαμορφώθηκε με την απόφαση Bouygues, συναποτελούσαν το επίμαχο πλεονέκτημα και, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ουδόλως απέκλεισε την περίπτωση ο απαιτούμενος έλεγχος να χρειάζεται να διενεργηθεί σε σχέση με ορισμένη χρονική περίοδο παρά σε σχέση με συγκεκριμένο χρονικό σημείο.
- 135 Επομένως, το πρώτο σκέλος του εξεταζόμενου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.
- 136 Το έκτο σκέλος πρέπει επίσης να απορριφθεί, διότι, αφενός, στηρίζεται στην ίδια εσφαλμένη ερμηνεία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, οδηγεί στη διαπίστωση ότι η Επιτροπή απλώς αμφισβητεί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά το ζήτημα αν από τα γεγονότα που συντελέστηκαν μεταξύ Ιουλίου 2002 και Δεκεμβρίου 2002 προέκυψε ή όχι μεταβολή στην πορεία λήψεως των επίμαχων διαδοχικών κρατικών μέτρων.
- 137 Τρίτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επιχειρηματολογία που προβάλλει η Επιτροπή μέσω του εβδόμου σκέλους είναι απαράδεκτη, διότι αποσκοπεί να ανατρέψει την πραγματική διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου κατά την οποία δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένας ιδιώτης επενδυτής να είχε προβεί, μεταξύ Ιουλίου και Δεκεμβρίου 2002, σε παρόμοιες ενέργειες με εκείνες στις οποίες προέβη το Γαλλικό Δημόσιο.
- 138 Τέταρτον, στον βαθμό που η επιχειρηματολογία της Επιτροπής, συνολικώς εξεταζόμενη, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, κατά το θεσμικό αυτό όργανο, υφίσταται αδιάσπαστος σύνδεσμος μεταξύ του χορηγηθέντος μέτρου ενισχύσεως και των στοιχείων που ενέπιπταν στο γενικό του πλαίσιο, ο δε σύνδεσμος αυτός έχει ως συνέπεια ότι, μολονότι τα εν λόγω στοιχεία διακρίνονται από το επίμαχο μέτρο, η εκτίμηση της συμφωνίας του μέτρου αυτού προς το κριτήριο του συνετού ιδιώτη επενδυτή έπρεπε να διενεργηθεί κατά τον χρόνο κατά τον οποίο ανέκυψαν τα συγκεκριμένα στοιχεία και όχι κατά τον χρόνο λήψεως του ως άνω μέτρου, επισημαίνονται τα ακόλουθα.

- 139 Καταρχάς, από την απόφαση της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 85), προκύπτει ότι στοιχεία μεταγενέστερα του χρόνου λήψεως του επίμαχου μέτρου δεν επιτρέπεται να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή.
- 140 Περαιτέρω, από την ίδια απόφαση προκύπτει ότι η εκτίμηση αυτή πρέπει να διενεργείται σε σχέση με τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα κατά τον χρόνο λήψεως της αποφάσεως για την πραγματοποίηση επενδύσεως (απόφαση της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 105).
- 141 Συναφώς, το Δικαστήριο επισήμανε ότι ο χρόνος κατά τον οποίο λήφθηκε η απόφαση για την πραγματοποίηση επενδύσεως και ο χρόνος κατά τον οποίο χορηγήθηκε το επίμαχο μέτρο δεν συμπίπτουν κατ' ανάγκη, δεδομένου ότι η πρώτη απόφαση μπορεί να έχει ληφθεί πολύ πριν τη χορήγηση του επίμαχου μέτρου (βλ., συναφώς, απόφαση της 5ης Ιουνίου 2012, Επιτροπή κατά EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, σκέψη 105).
- 142 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, κατόπιν κυριαρχικής εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 222 έως 232 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η πρόταση προκαταβολής μετόχου έλαβε χώρα μόλις τον Δεκέμβριο του 2002, στις σκέψεις 234 έως 245 της αποφάσεως αυτής, ότι η Γαλλική Κυβέρνηση δεν ανέλαβε καμία οριστική δέσμευση τον Ιούλιο του 2002 και, στις σκέψεις 249 έως 254 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής στηρίξεως στην FT μέσω της προτάσεως προκαταβολής μετόχου λήφθηκε όχι κατά τη διάρκεια του Ιουλίου του 2002 αλλά στις αρχές Δεκεμβρίου του 2002.
- 143 Υπ' αυτές τις συνθήκες, αν η εκτίμηση του κριτηρίου του συνετού ιδιώτη επενδυτή έπρεπε να διενεργηθεί στο προγενέστερο χρονικό σημείο του Ιουλίου 2002, το αποτέλεσμα θα ήταν να αποκλειστούν από την εκτίμηση αυτή κρίσιμα στοιχεία που ανέκυψαν μεταξύ Ιουλίου 2002 και Δεκεμβρίου 2002, όπως ορθώς διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 230 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 144 Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι ένα τέτοιο αποτέλεσμα δεν θα μπορούσε να συμβιβαστεί με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, που υπομνήσθηκε στη σκέψη 91 της παρούσας αποφάσεως, κατά την οποία η Επιτροπή, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως αυτής, οφείλει να λαμβάνει υπόψη το σύνολο των κρίσιμων στοιχείων.
- 145 Επομένως, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.
- 146 Βάσει όλων των ανωτέρω σκέψεων, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 147 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 148 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 149 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε και η Orange και η Γαλλική Δημοκρατία υπέβαλαν σχετικό αίτημα, η Επιτροπή πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)